

YENİDEN ULUSLAŞMA PROGRAMI

Türkiye Cumhuriyeti bir ulus devlet olarak dünyaya gelmiş ve yüzüncü yılına girerken bugün de gene bir ulus devlet olarak varlığını sürdürmektedir. Tarihin kesişme noktasında bir ulus devlet yapılanması ile dünya sahnesine çıkan Türk devleti, aradan geçen yüz yıllık zaman dilimi sonrasında ortaya çıkan yeni koşullar ve değişim süreci içerisinde öne geçen hegemonya iradeleri aracılığı ile dıştan güdümlü bazı planlar doğrultusunda köklü bir dönüşüme uğratılmak istenmekte ve bu çizgide tarihten gelen Türk ulus devlet modeli ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Tarihin her döneminde öne geçen güçler ya da yeni oluşan büyük devletler, hem kendi hegemonya alanlarını olabildiğince genişletmek hem de bu doğrultuda yeni bir dünya düzeni kurarak merkeze kendileri oturmak isterler. Milattan önceki dönemlerde başlayan evrensel hegemonya kavgası çeşitli aşamalardan geçerek bugüne kadar gelmiş ve ortaya çıkan yeni güçler tarihin her döneminde hem kendi siyasal yapılanmalarını öncelikli olarak oluşturmaya çalışmışlar, hem de bu doğrultuda merkezinde kendilerinin bulunduğu bir yeni dünya düzeni arayışını, sahip oldukları büyük güç ile dışarıdan baskı yolları uygulayarak kurmaya çalışmışlardır. Her çağın kendine özgü koşulları bu tip arayışları canlı tutarak var olan siyasal devlet düzenlerini önce tehdit etmiş, sonrada bunların ortadan kalkarak yerine yeni düzenlerin kurulmasına öncülük etmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti kendisinden önce merkezi coğrafya da devlet olma şansını elde etmiş olan iki büyük imparatorluğun çöküşü sonrasında, onlardan arda kalan birikimi örgütleyerek geniş topraklarda kurulmuş olan bir ulus devlettir . Yirminci yüzyılın başlarına gelindiğinde ortaya çıkan birinci cihan savaşı sırasında imparatorlukların tarih sahnesinden çekilmek zorunda kaldıkları bir aşamada , ulus devletlerin beşiği olan Avrupa kıtasının yanı başında ve ona sınırdış bir komşu olarak Türkiye Cumhuriyeti kurulurken, ulus devlet modeli seçilmiş ve bu doğrultuda önceden hazırlanarak uygulama alanına getirilen bir uluslaşma programı ile de, zaman içerisinde ulusçuluk akımı Türkçülük çizgisinde örgütlenerek , Anadolu da bir Türk devleti ulus devlet modeline uygun bir biçimde kurulmuştur . İmparatorluklar çökerken , tarihin kırılma noktasında ulus devletler onların yerine öne çıkmış ve onların toprakları üzerinde kendi ulusal sınırlarını çizerek zamanın ruhunu temsil eden ulus devlet modeli benimsenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti bir yeni siyasal oluşum olarak dünya haritasındaki yerini almıştır . Tarihin sürekliliği sürecinde olaylar hızlı gelişmiş ve Osmanlı İmparatorluğunu çökerten batının emperyalist devletlerine karşı bir var olma savaşı ulusal çizgide verilmiştir. Böylece ortaya çıkan ulusal kurtuluş savaşı zafere ulaşıncı ,Türkler tam bağımsız yeni ulus devletlerine kavuşmuşlardır .İmparatorluklar çökmese ve onların yerini ulus devletler almasa Türkiye Cumhuriyeti de yirminci yüzyılın başlarında bir ulus devlet olarak dünya sahnesine çıkamayabilirdi .

Ulus devletlerin kuruluşu ve yapılanmaları ile ilgili olarak dünyanın siyasal konjonktürü olumlu koşullar yaratmıştır . On beşinci yüzyıldan sonra küresel bir yönlenmeye giden yerkürenin içine girdiği her dönemde ya yeni siyasal oluşumlar gündeme gelmiş ,ya da bunların sonucunda birbirinden farklı devlet modelleri tarih sahnesinde boy göstermeye başlamışlardır . İnsanlığın doğuşu , dünyaya yayılması ve uzun bir süre sonrasında önce Orta Doğu, sonra da Avrupa merkezli olarak yönlendirilmesi bugünkü tarihi hazırlayan oluşumlar zincirinin ilk halkasıdır . Avrupa devletleri sömürgecilik yaparak dünyaya egemen olurlarken aynı zamanda uzun süre birlikte yaşama şansını elde ederek uluslaşma olgusunu da yaşamaya başlamışlardır . Avrupa'nın sömürge imparatorlukları kendi aralarında uluslaşma oluşumu içine girdikleri yeni aşamada , devlet yapıları ulusal topluma dayalı bir biçimde gelişmeler göstermiştir . Bu sürecin patlama noktası Fransa'da on sekizinci yüzyılın sonlarında ortaya çıkınca , Fransız devrimi gerçekleşmiş ve bütün Avrupa ülkelerini uluslaşma çizgisinde yönlendirmiştir . Büyük Fransız devrimi sonrasında Avrupa ülkelerinde derin sarsıntı ve çalkalanmalar yaşanmış ve bu durum üç yüzyıl boyunca sürerek uluslaşma olgusuyla birlikte ulus devletlerin oluşumunu da hazırlamıştır . Bugünün Avrupa haritasında yer alan bütün ulus devletlerin oluşumları, yüzyıllar geride kalırken tamamlanmış ve bugüne yönelik siyasal yapılanmalarını bu doğrultuda tamamlamışlardır .Başta Fransız ulusu olmak üzere , batının gelişmiş zengin ülkelerinde ortaya çıkan uluslaşma olgusu ile birlikte

bugünün modern ulus devletleri günümüz dünyasında yerlerini almışlardır . Avrupa kıtasında başlayan uluslaşma olgusunun zamanla diğer kıtalara da yayıldığı görülmüştür .Türkiye Cumhuriyeti bu nedenle, uluslaşma olgusunu Avrupa kıtasından sonra Orta Doğu bölgesine taşıyan tek köprü devlet olmuştur . Ulusları hayali cemaatlar konumundan kurtararak, toplumsal gerçeklik olmalarını sağlayan üç yüzyıllık Avrupa'daki uluslaşma sürecidir .

Avrupa kıtasının yanı başında imparatorluklar sonrası dönemde bir ulus devlet olarak Türk devleti kurulurken , bu kıtada yaşanmış olan üç yüzyıllık uluslaşma olgusu çevre ülkeler ile birlikte Türkiye'yi de yakından etkilemiş ve birinci cihan savaşı sonrasında var olma mücadelesini kazanan Türkler, kendi ulus devletlerini üç kıtanın ortasında yer alan merkezi coğrafya da kurmuşlardır . Bugün hala Orta Doğu'da tek ulus devlet olarak hareket eden Türk devletinin bu coğrafyada etkili olarak kendi devlet modelini çevre ülkelerine taşımak gibi bir misyonu geçen yüzyıldan bugüne gelerek devam etmiştir . Ne var ki , bu coğrafyayı bölgesel olarak kontrol etmek isteyen emperyalizm ve Siyonizm gibi hegemonyacı akımlar, bölgeye ulus devlet modelinin girmesini istemedikleri için bu alandaki tek ulus devlet olan Türkiye Cumhuriyetini ortadan kaldırabilmenin arayışı içinde olmuşlardır .Eski Osmanlı hinterlandında yaşayan Arap kökenli toplulukların bir araya gelerek kendi ulus devletleri olarak bir büyük Arap Birliği devleti kurmalarının önlendiği bu aşamada, emperyalistler aynı doğrultuda Türk ulus devletini de ortadan kaldırarak , oluşturulacak küçük etnik ya da tarikatçı eyaletler aracılığı ile bir bölgesel konfederasyon ortaya çıkarabilmenin peşinde koşmaktadırlar . Onların bu tür olumsuz girişimleri yüzünden Arap ülkeleri bir araya gelerek kendi ulus devletlerini kuramamakta , aynı biçimde de Türklerin bir ulusal kurtuluş savaşı vererek tarih sahnesine çıkarmış oldukları Türk ulus devletinin , gelecekte varlığını sürdürmesi iyice tehlike altına girmektedir . Bugün hala kıtasal birlik baskıları altında kalan Avrupa devletleri ulus devlet modellerini bir ölçüde koruyarak çağdaş dünyada ulus devlet olabilmenin getirdiği haklardan yararlanmaktadırlar .

Yirmi birinci yüzyıla doğru dünya giderken , soğuk savaş döneminde ikinci siyasal kutubu oluşturan sosyalist sistemin dağılması ve eski sosyalist halk cumhuriyetlerinin ortaya yeni ulus devletler olarak çıkmasıyla birlikte, yeni kuşak bir uluslaşma olgusu ikinci kez yaşanmış ve Birleşmiş Milletler örgütü içinde üye olarak yer alan ulus devlet sayısı iki yüzü geçmiştir . Devletlerin statüsü Birleşmiş Milletler aracılığı ile ulusal bir çizgide devam ederken, batı kapitalizmi küresel bir yapılanmaya yönelmiş ve ortaya çıkan evrensel emperyalizm döneminde büyük devletlerin eyaletler üzerinden parçalanmaya sürüklenmeleri , terör ve savaş konjonktürleri ile beslenmiştir .Küresel sermayenin ekonomi üzerinden dünyaya egemen olabilmenin çabası içine girdiği bu nokta da , ulus devletlere savaş açılmış ve terör eylemleri ile küçük ulus devletçikler yaratılarak büyük ulus devletlerin tekelci şirketlere direnmelerinin önü kesilmeye çalışılmıştır . İnsan hakları ve demokrasi görünümünde kişilerin alt kimlikleri kısıktılarak ve alt kimlik devletçikleri eyaletler halinde geliştirilerek , var olan ulus devletlerin dağılma ve parçalanmaya giden yola sürüklenmeleri açıkça desteklenmiştir . Bu aşamaya geçilmesiyle birlikte uluslaşma süreçleri kesilerek alt kimlikler üzerinden çok kültürlü kozmopolit toplumlar yaratabilmenin arayışları öne çıkmıştır .Dünya çapındaki siyasal oluşumların perde arkasında yer alan küresel şirketler dünya egemenliğine sahip olabilmek ve bunu büyük devletler ile paylaşmamak üzere ulus devletleri küçültebilmenin yollarını aramışlar ve ekonomiyi bir silah gibi kullanarak ulus devletlerin tasfiyesini gündeme getirmişlerdir . Tasfiye girişimleri ciddi boyutlarda var olan hukuk düzenleri açısından devlet yıkıcılığı misyonunu öne çıkarmış ve yüz yıl önce imparatorlukların çöküşü üzerine gündeme gelen ulus devletler, bu kez eski imparatorluklar gibi parçalanarak yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kalmışlardır .

Ulus devletler hem bir tarihsel sürecin içinde gerçekleşen bir dönüşüm ile ortaya çıkmışlar hem de tarihin bu aşamasında çeşitli ülkelerde ortaya çıkan ulusal hareketlerin hazırladığı uluslaşma programlarının uygulama alanlarına aktarılmasıyla gerçeklik kazanmışlardır . Türkiye Cumhuriyeti de Osmanlı devletinin çöküşü aşamasında cumhuriyetçi toplum kesimlerinin hazırladığı uluslaşma programının devreye sokulmasıyla siyasal alanda

gerçeklik kazanmıştır . Türk devletinin kurucu önderi Atatürk, gönlünde bir büyük sır olarak sakladığı cumhuriyet projesini yavaş yavaş uygulama alanına getirirken, tarihin derinliklerinden gelen Türklerin modern anlamda uluslaşmaları için yeni bir program hazırlayarak yola çıkıyordu . Ulusal kurtuluş savaşı için Samsun'a ayak basmadan önce İstanbul'da altı ay ikamet ederek ulusal kurtuluş savaşının hazırlıklarını tamamlıyor ve aynı çalışma içinde savaşın kazanılmasından sonra uygulama alanına getirilecek cumhuriyet devleti ile birlikte Türk ulusuna bağımsızlık kazandırma düşüncesi detaylandırılarak belirli bir uluslaşma programına bağlanıyordu . Daha önceleri tarihin her döneminde imparatorluklar kurarak ayakta kalan Türkler, batı emperyalizmi tarafından tarih sahnesinden silinmeye çalışılırken , ulusal kurtuluş savaşı ile yeniden varlıklarını kazanarak kurdukları cumhuriyet devletinin çatısı altında sonsuza kadar ulusal bağımsızlık statüsü içinde geleceğe dönük yaşamlarını güvence altına alıyorlardı . Cumhuriyet devleti Atatürk'ün gizli bir sırrı olmaktan çıkarak kurulurken , Türk ulusu da diğer çağdaş uluslar gibi tarih sahnesinde yeniden doğma şansını elde ediyordu . Burada kurucu önder Atatürk'ün cumhuriyet devleti projesi ile birlikte ,uygulama alanına getirdiği uluslaşma programının , Türklüğün var olarak geleceğe dönük bir biçimde kurumlaşabilmesinin önde gelen dayanak noktası olduğu görülmektedir .

Atatürk savaşı kazanıp devleti kurduktan sonra yeniden yapılanmaya yöneldiği aşamada cumhuriyet devletinin toplumsal taban kazanabilmesi amacıyla öncelikle Millet Mektepleri'ni kuruyordu . Milli bir devlet kurmak üzere yola çıkmış olan ulusalcıların devleti temellendirirken Millet Mektepleri gibi bir örgütlenmeye öncelik vermeleri , gerçekçi bir girişim olarak kısa zamanda sonuç vermiş ve eski Osmanlı ahalisinden gelen Türk halkı bu okullar üzerinden Türk milleti kavramını benimseme aşamasına gelmiştir . Atatürk milli bir devlet kurulabilmesi için dayanak noktası olacak toplumun ,uluslaşması gerektiğini iyi biliyordu . Bu yüzden Millet Mektepleri'ne öncelik vererek ülke düzeyinde bir ulusallaşma heyecanının örgütlenmesine dikkat ediyordu . Devletin ilk aşamasında yurdun her köşesinde kurulan bu mektepler aracılığı ile halk kitleleri ulus gerçeği ile karşılaşılıyordu. Millet olabilmeyen derslerinin verildiği bu çatıların altında, zamanla Türk milletinin tarih sahnesine çıkacağı bir oluşumun örgütlenmesi tamamlanmaya çalışılıyordu . Toplumların uluslaşmasında ana unsur olarak kurucu bir misyon üstlenen ulusal dil Türkçe ,bu mektepler aracılığı ile halk kitlelerine öğretiliyordu . Ayrıca , cumhuriyetin kuruluş aşamasında toplumsal ve siyasal devrimler sırası ile uygulama alanına getirilirken , Millet Mektepleri Arap alfabesinden Latin alfabesine geçişin ana merkezleri konumuna gelerek , Türklerin ulusal dili olan Türkçe'nin çağdaş uygarlığın bir parçası olmasının önü açılıyordu . Millet Mektepleri , uluslaşma programının ilk maddelerinden birisi olarak cumhuriyet devleti tarafından kararlı bir biçimde çalıştırılmıştır .

Osmanlı döneminde Anadolu'da kurulan Türk Ocakları örgütü de Türkleşme olgusunun gerçeklik kazanmasına katkıda bulunarak uluslaşma olgusuna destek sağladığı için Türkiye'nin uluslaşarak bir ulus devlete dönüşmesinde önemli ölçüde etkin olmuştur . Yeni kurulan devletin Türklük yapılanması ile bağdaşmayan diğer toplum kesimlerinin farklı ulus devletlere yönelmesini önlemek üzere de, daha sonraları Halkevleri adı altında geniş bir tabana yayılan halkçılık uygulaması ile, milliyetçilik oluşumu dengelenerek farklı kökenlerden gelen halk kitlesi üzerinde bir devlet millet kaynaşması yaratılmaya çalışılmıştır . İrkçi olmayan bir ulus devlet kurulurken milliyetçilik ilkesi Rus devriminde olduğu gibi halkçılık anlayışı ile dengelenmeye çalışılmıştır . Rusya'da bölücü milliyetçiliğe karşı bir baskıcı bir devlet halkçılığı uygulaması ile denge arayışına girilirken , Türkiye'de de toplum içinde baskıcı bir milliyetçiliğe karşı çıkışlar geniş bir halkçılık uygulaması ile dengelenerek bölünme ya da dağılmaya giden yolların önü kesilmeye çalışılmıştır . Türkçe'nin yaygın olduğu topraklardan gelerek Türk devletinin çatısı altına giren Türk toplulukları ve diğer gruplar halkçılık özüne dayanan bir ulusalcılık anlayışı ile kucaklanmaya çalışılıyordu .Halkçı girişimler ile etnik farklılıkların aşılma istenmesi , oluşturulmakta olan millet yapısının parçalanmasına giden yolları kapatıyordu . Etnik ve kültürel farklılıklar bir zenginlik olarak görülürken uluslaşma programı ile de uyum sağlanıyordu .

Atatürk savaşı kazanıp devleti kurduktan sonra yaşamının son döneminde kurmuş olduğu yeni devlet düzenini geleceğe dönük olarak kurumlaştırmaya çaba gösterirken , Çankaya köşküne çekilerek bu doğrultuda önemli çalışmalar yapmıştır .İçeride dönük bir milliyetçilik uygulaması sorun çıkartmaya başlayınca, halkçılık uygulamaları yeni dengelerin oluşturulabilmesi için devreye sokulmuştur . Ayrıca , uluslaşmanın ana gövdesini oluşturan Türklüğü çeşitli yönleri ile incelemek üzere Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu gibi iki önemli kurumu ulusal varlığın temel direkleri olarak kurmuş ve bu kurumların her sene düzenledikleri bilimsel çalışmalara katılarak , Türk ulusunun bilimsel açıdan da uluslaşabilmesi için elinden gelen her çabayı göstermiştir . Daha sonraki yıllarda bu doğrultuda oluşturulan , Türk Folklor Kurumu , Türk Coğrafya Kurumu ,Türk Kooperatifçilik Kurumu ve Türk Hukuk Kurumu gibi örgütsel yapılar kurulmakta olan devlete paralel kamu kurumları olarak öne çıkarılarak ,bunların devlet ile millet arasında toplumsal bağlantıyı sağlayan köprüler olarak devreye girmeleri sağlanıyordu . Kemalist rejim bir ulus devlet kurarken , toplumun uluslaştırılmasına öncelik veriyor ve bu doğrultuda atılan her adımı planlı bir biçimde örgütleyerek kısa zamanda devleti ve ulusu ile bütünleşmiş bir Türkiye Cumhuriyeti 'nin öne çıkması için her yolu deniyordu. Toplumsal yaşamın her alanında başında "Türk" adı ile yer alan kurumsal yapıların öne çıkarılmasıyla ,Türkleşme üzerinden uluslaşma olgusunun tamamlanmasına öncelik veriliyordu . Türklük ,bir uluslaşma planı çizgisinde cumhuriyet devletinin toplumsal yapısının adı olarak öne çıkartılıyordu .Batının önde gelen ulus devletlerine benzer bir ulusal yapının siyasallaşması doğrultusunda devlet eli ile uygulanan uluslaşma planının kısa zamanda sonuç verdiği görülmüyordu .

Türkiye Cumhuriyeti böylesine planlı bir merkezi oluşum ile dünya sahnesine bir ulus devlet olarak çıkmış ve devlet organlarının bu plan doğrultusunda bir çalışma düzenine kavuşturulması ile yüz yıla yakın bir dönemi başarıyla geride bırakarak, bugünkü koşullarda dünyanın önde gelen devletleri arasında hak ettiği yeri elde etmiştir . Ne var ki , sosyalist sistemin dağılması üzerine dünya küreselleşme adı altında farklı bir yöne doğru değişirken , tekelci küresel şirketler var olan ulus devletlere karşı planlı saldırılara geçerek ve şirketlerin egemenliğinde bir yeni dünya düzenini kurmak amacıyla ulus devletleri ortadan kaldırarak, kapitalist sistemin tekelinde bir küresel dünya düzeni peşinde koşmaya başlamışlardır . Bu nedenle , dünya haritasında yer alan bütün ulus devletlerin böylesine bir küresel saldırıya karşı ayakta kalabilmek için öncelikle kendilerini korumak zorunluluğu bir hak olarak vardır .Tehditler karşısında her ulus devletin varlığını ve haklarını koruyabilmek amacıyla ikinci bir uluslaşma planını devreye koymak zorunluluğu vardır . İkinci olarak da küresel saldırılara karşı ulus devletlerin bir araya gelerek bölgesel ve küresel korunmalarını sağlayacak yeni uluslararası örgütlenmelerin çatısı altında hareket etmeleri , bölünme ya da parçalanma gibi olumsuz sonuçlara gidebilecek sürüklenmelerin önünü kesebilecektir . Özellikle bugün Birleşmiş Milletler çatısı altında bir araya gelmiş olan ulus devletlerin gene bu örgütün aracılığı ile, ulus devletlerin yarım kalmış uluslaşma süreçlerini tamamlayacak , ikinci uluslaşma programlarını, uluslararası konjonktür oluşturarak desteklemesi olumlu sonuç almak açısından zorunlu görülmektedir . Bu doğrultuda da her ulus devlet kendi siyasal gerçekliği içinde kendi toplumlarının uluslaşmasını tamamlayabilecek yeni uluslaşma programlarını devreye sokmaları mümkün olabilecektir . Bütün ulus devletlerin parçalanma ya da dağılma noktasına getirildiği küreselleşme aşamasından istikrarlı bir biçimde çıkabilmenin yolu olarak da ikinci uluslaşma programları etkin bir biçimde yararlı olacaklardır

Türkiye Cumhuriyeti kuruluş yıllarında devlet olarak örgütlenirken, adları milli kavramı ile bütünleşen Milli Savunma Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlıkları kurularak hükümetler içinde yer almış ve böylece ulus devlete saldırı sürecinde uygulanan milli politikalar ile devletin devamlılığı sağlanabilmiştir . Bugün ise ulus devletin korunabilmesi için benzeri bir yaklaşımın kültür ve ekonomi alanlarında gündeme getirilmesi gerekmekte ve kurulacak Milli Kültür bakanlığı aracılığı ile yarım bırakılan uluslaşma sürecinin hızlanarak devam etmesi sağlanacak ve benzeri bir yapılanmanın ekonomi alanında gerçekleştirilmesini sağlayacak Milli Ekonomi Bakanlığının da bir an önce kurulmasıyla , emperyalist ülkelerin ekonomik saldırılarına karşı Türk ekonomisinin korunması söz konusu olabilecektir . Bu arada ekonomide dışa açılmayı yönlendirecek bir Dış Ekonomik İlişkiler Bakanlığı gibi farklı bir

örgütlenmeye daha önceki dönemlerde olduğu gibi gidilebilir . İç ve dış ekonomik ilişkiler yeniden düzenlenirken milli ekonominin yönetiminin devletin elinde bulunması , kitlelerin acil gereksinmelerinin yeterli düzeyde karşılanabilmesi açısından yararlı katkılar sağlayabilecektir. Belirli bakanlıkların adına milli kavramının eklenmesi, o alanlardaki bütün kamu hizmetlerinin ulusal çıkarlar doğrultusunda ele alınmasını ve geleceğe dönük ulusun yararına olabilecek bir düzeyde yönetiminin başarılmasını sağlayabilecektir . Ulus devletlerin ekonomi üzerinden piyasalar kullanılarak çökertildiği dikkate alınırsa , ekonomi alanında bir milli ekonomi yapılanmasına yönelmek için bir milli ekonomi bakanlığı başkent merkezli olarak öncelikli bir biçimde kurulacaktır . Ülkenin var olan ekonomik potansiyelinin bütünüyle ülke yararına kullanılabilmesi için milli ekonomi bakanlığına var olan gereksinme , sömürgeci baskılar nedeniyle aciliyet kazanmaktadır .

Ulus devletlerin varlığı ve geleceğe dönük olarak devamlılığı açısından zorunlu bir dayanak olarak milli kültürün , Milli Kültür Bakanlığı aracılığı ile örgütlenmesi amaca hizmet açısından önem taşımaktadır . Türkiye Cumhuriyetinin bütün dünya ülkelerinde bir milli devlet olarak tanınmasını sağlayacak bir örgütlenme son yıllarda milli kültür ile hiç bir yakınlığı bulunmayan Yunus Emre adına örgütlenmesi , kültürel alanda Türkiye'nin milli çizginin uzağında kalmasına neden olmuştur . Yunus Emre iyi bir şair ve de kültür adamı olmasına rağmen , bir ulus devletin taşıması gereken milliliğe uzak kalmış bir kişiliktir . Türk devleti denilince akla milli kültürün gelebilmesi için milliyetçi kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyetinin bir ulus devlet olarak kurulabilmesine öncülük yapmış olan Atatürk ,Yusuf Akçura ya da Ziya Gökalp gibi ağırlıklı isimlerin altında uluslararası kültür merkezleri ağı kurulabilirdi ve ancak o zaman Türk kültürünün bir milli kültür olarak diğer ülkelerin milli kültürleri ile rekabet edebilmeleri sağlanabilirdi . İkinci uluslaşma programı döneminde hem bakanlığın hem de kültür merkezlerinin milli çizgide değiştirilmesi ,yeni bir kültürel atılımın göstergesi olarak , Türkiye'nin yarım kalmış olan uluslaşma sürecinin tamamlanmasına önemli ölçüde katkılar sağlayacaktır .

İkinci uluslaşma programının ana amacı yarım kalmış uluslaşma sürecinin her türlü olumsuz koşula yada etkiye rağmen tamamlamaktır .Atatürk'ün getirmiş olduğu milli yapılanmayı bugün devam ettirecek yeni bir kitlesel örgütlenme tıpkı Halkevleri gibi devlet eliyle kurularak devreye sokulabilir . Nitekim bu doğrultuda daha sonraları Millet Kırathaneleri gibi Osmanlı döneminden gelen geçmişini güncelleştirecek yeni bir çıkış sergilenmiş ama bunun devamı getirilememiştir . Türk milleti çoktan ortaçağ uzantısı kırathaneleri geride bırakmış ama giderek modernleşen şehir yapılanmaları içinde ana unsur çağdaş kafeler uygulaması olmuştur . Avrupa kıtası Rönesans dönemi kafeleri ile ortaçağdan çıkarak çağdaşlaşma sürecine girerken , Türkiye'nin Osmanlı dönemi özlemini yansıtan kırathaneler ile orta çağ dönemine yönelmesi düşünülmemesi gereken bir konudur . Ne var ki siyaset alanının çelişkileri bu gibi konuları zamanla sorun haline getirerek çağdaş uygarlık yoluna yönelen yeniliklerin önünü kesebilmekte ve geride kalması gereken bazı demode olmuş oluşumları yeniden gündeme getirerek emperyal güçlerin yeni hegemonya planları doğrultusunda ortaya çıkarabilmektedir . Ulus devlet milli çıkarlar doğrultusunda kurulduğuna göre milletin korunması ve yeni milliyetçilik atılımları ile gelişebilmesi için tıpkı Halkevleri gibi Millet Evleri kurulabilir ama , bir kırathane arayışı çerçevesinde millet kırathaneleri gibi bir uygulamaya gidilmemesi gerekir . Yeni kafeler çağdaş uygarlığın simgesi olarak kent merkezlerinde yerlerini alırken kırathane arayışı fazlasıyla bir geriye dönüş olarak tartışma alanına getirilmektedir .

Kentsel dönüşüm programları ile Türk şehirleri modernleşirken , Millet Kırathaneleri girişimi Türk kamuoyundan yeterince destek alamayınca ,bu kez Millet Bahçeleri gibi yeni bir yeşil alan projesi öne çıkarılmıştır . Gelişmiş batı ülkelerinde milli park olarak uygulanmakta olan kent merkezi yeşil alan projesi ,bu kez Türkiye'de Millet Bahçesi olarak adlandırılarak uygulama alanına getirilmek istenmiştir . Son yıllarda küreselleşme eğilimleri kentlerin ortasına büyük çarşılar ve alış veriş merkezleri ile girerek var olan yapıları alt üst ederken , yerel yönetimler bunları dengelemek üzere merkezi alanlarda yeşil alan uygulamalarını öne çıkarmaktadırlar . Batı dünyasının önde gelen büyük kentlerinde , büyük kent ormanları ya da

milli parkların daha geniş ve büyük projeler olarak devreye sokulmaya çalışıldığı görülmektedir . Büyük devletler giderek artan nüfusun gereksinmelerini karşılayabilmek için büyük yeşil alanlar yaratırken , Türkiye'nin bu konuda geride kalması ve adam başına düşen yeşil alan araştırmalarında sürekli olarak geride kalması üzerinde düşünülmesi gereken milli parklar konusunu gündeme getirmektedir . Türkiye'nin bu sorunu Millet Bahçeleri adıyla geliştirilmekte olan yeni proje doğrultusunda çözebilmesi için ,bütün Türkiye'yi kapsayacak düzeyde geniş plan ve projeler ile hareket edilmesi gerekmektedir . Ülkenin su kaynakları , doğal yapısı ,fiziki coğrafyanın konumu gibi öncelikli konular incelenmeden böylesine bir proje gerçekleştirilemez . Su kaynaklarını emperyalizmin kendi çıkarları için oluşturduğu bölgesel projelerden kurtaramayan Türk devletinin yurt düzeyinde Millet Bahçelerini hizmete sokması hayal gibi görünmektedir . Ayrıca ,Millet Bahçesi yapılacağı gerekçesi ile bir çok tarihi eserin de ortadan kaldırılması ya da yeni alış veriş merkezleri kurulması gibi olumsuz adımlar , Millet bahçelerinin faydalarını azaltmaktadır .Bu tür yeşil alanların bütün halk kesimlerinin özgürce gelerek yaşayacağı ve diğer insanlarla kaynaşarak millet olmanın heyecanı ve gururunu hissedeceği kamusal alanlar olması gerekmektedir .

İkinci uluslaşma projesi doğrultusunda öncelikli olarak ele alınarak yeniden yapılanması sağlanacak alan eğitim sektörüdür . Her devletin kendi vatandaşını ulusunun bir parçası olarak yetiştireceği ve dünyadaki gelişmeler doğrultusunda yenilenmiş bir ulusal yapının oluşturulması için ele alınarak düzeltilmesi gerekli olan alan eğitim sektörüdür . Devletin kurucu önderi Atatürk ile birlikte milli kültürü ve yönetimi temsil eden bütün büyük adamların , Türk ulusunun gelecekteki yöneticileri olarak yetiştirilmeleri gereken genç kuşaklara tanıtılması ve öğretilmesine öncelik verilmelidir . İlk öğretim de Türk tarihinin büyük temsilcileri ve olaylarının yeterince çocuklara anlatılacağı bir müfredat programına gereksinme vardır . Orta öğretim de geleceğin yurttaşları olarak Türklüğü temsil edecek yeni kuşaklara geniş bir bakış açısıyla yurttaşlık bilgileri dersi tam olarak okutulmalıdır . Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti devletinin dayandığı temel ilkeleri öğreten bir Atatürk İlkeleri dersinin hem orta hem de yüksek öğretimde anlatılması gerekmektedir . Özellikle uluslaşma sürecinin tamamlanabilmesi için tarihten gelen bilgiler ile, var olan dünyanın gerçeklikleri bir araya getirilerek orta ve yüksek öğretim derslerinde geleceğin vatandaşlarına anlatılmalıdır . Böylece genel kültürü yüksek düzeyde yetiştirecek Türk gençlerinden geleceğin yöneticileri ve önderlerinin çıkması mümkün olacaktır . Milli devletin devamını sağlayacak ve uluslaşma sürecini tamamlayacak her türlü eğitimin sistemli bir biçimde Türk gençlerine anlatılabilmesi için, Milli Eğitim Bakanlığının yenilenen eğitim programlarını hazırlayarak bir an önce uygulamaya başlaması gerekmektedir . Türk milletinin geleceği ikinci uluslaşma programı ile tamamlanacak yeni bir eğitim reformundan geçmektedir .

Ulus devletlerde bir devlet merkezi olarak başkent konumunda şehir bulunur .O kentteki devlet yapılanmasının da gene başkentte yer alacak bir biçimde milli merkezi bulunur . Milli merkezi bulunmayan ülkelerde her kamu kurumundan farklı seslerin çıkması ile birlikte tam bir kafa karışıklığı ortamı ortaya çıkmaktadır .Demokrasi adına her düşüncenin özgürce örgütlendiği ülkelerde , farklı yöndeki partiler halk çoğunluğunun oy desteği ile iktidara gelebilir .Milliyetçiliğe karşı çıkan liberal , demokrat ,şariatçı ya da komünist gibi ideolojik partiler iktidara gelebilirler ya da koalisyonlara katılarak devlet yönetiminde söz sahibi olabilirler . Bu gibi partilerin ya da iktidarların kendi çizgilerinde geliştirdikleri politikalar, zaman içerisinde devletin milli kimliğini olduğu kadar toplumların ulusal yapılarını da bozabilir . Ulus devletlerin böylesine karşıt ideolojik partilerin yönetimi altına girdiği aşamalarda büyük siyasal bunalım dönemleri ile karşılaşmaktadır . İdeolojik partiler devleti kendi çizgilerini çekmeye çalışırken , devletin ulusal yapıdaki kurumlarının kendi alanları ile ilgili olarak devreye girdikleri aşamalarda ,gene siyasal sürtüşme dönemlerine düşülmekte ve bu gibi durumlarda ulusal yapılar sarsıntı geçirdiği gibi, devletler de ya yönetilemez durumlara düşmekte ya da çökme aşamasına gelerek gelecekte yok olma gibi olumsuz bir gelişme ile karşı karşıya gelmektedir . Her milli devleti bu gibi durumlardan kurtaracak bir doğrultuda yeni uluslaşma programlarına yeniden kaçınılmaz bir biçimde ileri ülkelerde gereksinme duyulmaktadır .

Milli devletlerin milliyetçilik karşıtı siyasal iktidarların iş başına gelmeleri ya da emperyalist güçlerin baskıları altına sürüklenmeleri gibi kendilerini yok edebilecek tehditlere karşı devleti ve toplumu ulusal çizgide ayakta tutacak milli durum merkezlerine son yıllarda gerek duyulmaktadır . Önceleri her devletin kendi istihbarat örgütleri aracılığı ile tehditlere karşı mücadele ettiği dönem artık geride kalmıştır . İstihbarat örgütlerinin getirdiği bilgilerin ele alınarak değerlendirildiği ve bu gibi durumlarda aciliyet sıralarının belirlendiği , düşünce kuruluşları ya da batılı dillerdeki adıyla” think tank”ların devlet güvencesi altında kurularak etkin bir biçimde çalıştırılmaları gerekmektedir . Ulus devletlerin ve ulusal toplumların ayakta kalabilmeleri ve yollarına devam edebilmeleri açısından , ülkeyi yükseltecek bir çizgide milli durum merkezi oluşumunun etkin bir biçimde kurulması gereklidir . Her kafadan çıkacak sese yanıt verecek ,her türlü ideoloji ya da emperyal saldırıya karşı milli duruşu güvence altına alacak ,siyasal gelişmeleri milliyetçilik açısından değerlendirecek bir milli durum merkezinin fazla gecikmeden kurulmasıyla, devletlerin küresel şirketlerin saldırılarına karşı kendilerini korumalarını sağlayacak bir siyasal denge düzeni merkezde oluşturulabilecektir. Devletlerin başkentlerdeki örgütsel varlığının sistemli bir biçimde korunabilmesi için ülkede var olan ulusal insiyatifi ve refleksi temsil ederek , gerektiğinde devreye girebilecek biçimde bir milli durum merkezinin kurulması zorunlu görülmektedir . Ulusal yapıyı ancak milli durum merkezi koruyacaktır .